

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till utbildningsnämnden

Datum:
2021-08-31

Diarienummer:
KSN-2021-00759

Handläggare:
Ingrid Holström

Svar på motion om Jällaskolans attraktionskraft från Therez Almerfors (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Therez Almerfors (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) föreslår i en motion väckt 1 mars 2021 att öka andelen konventionell odling på Jälla för att garantera bättre produktion och elevernas attraktionskraft på arbetsmarknaden.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Stiftelsen Jälla egendom driver lantbruket i Jälla i samarbete med Uppsala Yrkesgymnasium Jälla (UYG Jälla). Uppsala kommun förvaltar stiftelsen. Rektor för UYG Jälla är föredragande tjänsteperson i styrelsen samt stiftelsens förvaltare.

Stiftelsens lantbruk håller på att ställa om till ekologisk odling och djurhållning. Växtodlingen bedrivs idag helt ekologiskt medan ett arbete pågår för att övergå till en ekologisk djurhållning. Bland annat behöver en del ombyggnationer göras i vissa delar av ladugården och en del nya maskiner behöver inhandlas. Jordbruket har därför ännu inte fått någon certifiering för att kunna sälja ekologisk mjölk.

Uppsala Yrkesgymnasium Jälla bedriver lantbruksutbildning genom att erbjuda Naturbruksprogrammet med inriktningen lantbruk. Innehållet i utbildningen beslutas

av Skolverket i samarbete med det nationella programrådet och regleras i kursplaner. I det nationella programrådet ingår branschföreträdare. Genom branschens deltagande säkerställs att utbildningen motsvarar branschens behov.

Det är rektor på skolan som ansvarar för att utbildningen på UYG Jälla bedrivs utifrån gällande nationella kursplaner för utbildningen. Utifrån kursplanerna får eleverna undervisning om alla lantbruksformer, såväl ekologiskt som konventionellt jordbruk. Eleverna får undervisning i olika sätt att odla och bedriva lantbruk och därigenom förbereder utbildningen eleverna för en bred arbetsmarknad.

En del av utbildningen är arbetsplatsförlagd (APL) och förläggs både på det egna lantbruket och på andra gårdar. De andra gårdarna drivs i de flesta fallen konventionellt. Eleverna får alltså både teoretisk och praktisk erfarenhet från såväl ekologiskt som konventionellt jordbruk och ges därmed möjlighet att uppnå kursmålen.

Skolan har arbetat aktivt för att öka intresset för utbildningen och antalet sökande som söker Naturbruksprogrammets inriktning lantbruk som förstahandsval har ökat något inför höstterminsstarten 2021.

Arbetsmarknaden för ungdomar som lämnat UYG Jälla är mycket god. Om eleverna har klarat av utbildningen så får de jobb inom alla delar av lantbruket, både på gårdar som bedrivs ekologiskt och på gårdar som bedriver ett konventionellt jordbruk. Det är vanligt att eleverna har jobb inom branschen innan de slutar skolan.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 31 augusti 2021
- Bilaga, Motion om Jällaskolans attraktionskraft från Therez Almerfors (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD)

Utbildningsförvaltningen

Susana Casas Olsson
Utbildningsdirektör

Motion om att värna Jällaskolans attraktionskraft

Uppsala 2021-02-19

År 2017 beslutade kommunstyrelsen i Uppsala kommun att ställa om Jällaskolans lantbruk till att helt bli ekologiskt till 2020. Då förordade vi i M, C och KD att endast en del av lantbruket skulle ställas om till ekologisk produktion och att en basutbildning i konventionellt jordbrukande skulle finnas kvar och utvecklas. Nu är vi i år 2021 och kan konstatera att problemen som uppstått är många.

Den förändring som genomdrevs innebar stora investeringar i maskiner och anläggningar för gödsellagring, kostsamma ombyggnader av stallar och även minskad produktion på grund av färre djur och minskad avkastning per djurenhet.

Framför allt innebär beslutet att Jälla inte kan sälja sin mjölk som ekologisk, trots förändringarna med dyrare ekologisk odling. Inget mejeri är på grund av bristande efterfrågan beredd att förädla Jällas mjölk som ekomjolk. Den säljs därför nu istället som konventionell, trots förändringarna med dyrare ekologisk odling. Efterfrågan på ekologiskt finns inte på det sätt som önskades när beslutet togs.

Jällaelevernas attraktionskraft på marknaden värnas inte heller eftersom de bara får praktisk kunskap i ett produktionssätt. Ekologisk jordbruksproduktion växer i Sverige men konventionell produktion är och kommer även fortsatt att vara den klart dominerande produktionsformen. Samtidigt finns inte heller vattentäta skott mellan ekologisk och konventionell odling och därtill finns flera andra sätt att producera livsmedel så som klimatneutralt, naturbeteskött, perenn spannmålsodling m.m. Kunskap och erfarenhet delas mellan de olika produktionsinriktningarna för att på bästa sätt förvalta mark och lokal livsmedelsproduktion. Vi vill att Jällas elever ska vara attraktiva på arbetsmarknaden och lära sig att hantera flera olika produktionssätt. Bättre vore att fortsätta driva skoljordbruket med en mix av både konventionella och ekologiska metoder, vilket på sikt skulle kunna öka intresset för utbildningen och förbereda eleverna för en bred arbetsmarknad.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att öka andelen konventionell odling på Jälla för att garantera bättre produktion och elevernas attraktionskraft på arbetsmarknaden.

Therez Almerfors (M)

Jonas Petersson (C)

Jonas Segersam (KD)